Я поліг біля Ржева
В безіменнім болоті,
В п'ятій роті Сталева
Вбила бомба в польоті.
Били блиски сліпучі
По передньому краю,
Як в безодню із кручі
Впав — і згадки немає.
І на білому світі
Наступила пітьма,
Ні петлички-налички
З гімнастьорки нема.
Я — де корені силу
Смокчуть в чорних гіллях,
Я — де з хмаркою пилу
Спіє жито в полях.
Я — де щебет пташиний
В вечори золоті,
Я — де ваші машини
Рвуть повітря в путі;
Де травинку в травинку
Річка трави пряде,
Там, куди на поминки
Навіть мати не йде.
Полічіте, солдати,
Скільки ночей назад
Раптом вийшов на дати
У бою Сталінград.
Фронт горів з виднокраю,
Мов на тілі рубці,
Я поліг і не знаю:
Чи у Ржеві бійці?
А чи маєм удачі
На середнім Дону?
Дні останні гарячі, —

Все було на кону.
І невже то із танками
Ворог вийшов за Дін,
І хоча б то останками
Аж до Волги йде він?
Ні, неправда. До краю
Він знеміг від атак.
А інакше — не знаю,
Навіть мертвому — як?
І у мертвих, щоб знали,
Є відрада одна:
За Вітчизну ми впали,
Та не впала вона.
В нас потьмарились очі,
Пломінь серця погас,
На повірці щоночі
Викликають не нас.
Орденів не чіпляти,
Що дала нам війна,
Вам — життя все багате,
Нам — відрада одна:
Що пройшли всі маршрути
За Вітчизну свою,
Хай наш голос не чути, —
Він із вами в бою.

Ви повинні там, браття,
Всі стоять, як стіна,
Бо вже мертвих прокляття —
То покара страшна.
Це нескорене слово
Нам навіки дано,
І за нами воно
Ходить вічно, грозово.
В мене мертве чоло

Не прикрила могила,
Всім, що потім було,
Смерть мене обділила.
Всім, що, може, давно
Вам у звичці ясніє,
Хай же буде воно
Жити в нашій надії.
Браття, може, там ви
І не Дон загубили
І в тилу у Москви
Віддали свої сили.
Там, де волзькі вали,
Ви копали окопи
І з боями дійшли
До кордону Європи.
Нам лиш знати б, узнать,
Що була у тривозі
Та останняя п'ядь
На воєнній дорозі.
П'ядь, що кожен їй рад,
І якщо її збавить,
То, ступивши назад,
Ногу нікуди ставить.
П'ядь у грозяний час,
За якою вставала
За плечима у нас
Вічна кузня Урала.
Може, селами тими
Відступа людожер.
Може, ви, побратими,
Вже в Смоленську тепер?
Може, в дні сніговиці
Гинуть німці-вовки,
Може, вже до границі
Наші вийшли полки?

Може... Тільки ж ви знаєте
Заповіт наших прав!
Хоч Берлін, — пам'ятаєте,
—До Москви підступав.
Браття, вами поборені
Ті ворожі вали,
Якби мертві, нескорені,
Хоч би плакать могли!
Щоб з гармат із "катюшиних"
Залпи в грізну блакить
Нас, німих і заглушених,
Воскрешали на мить.
О брати наші звірені,
Лиш тоді б на війні
Ваше щастя незміряне
Ви пізнали б вповні.

В тому щасті незмінена
Й наша часточка є,
В ньому, смертю зупинена,
Віра й зненависть б'є.
Наше все! Не лукавими
Ми пройшли в боротьбі,
Все дали й не сховали ми
А нічого собі.
Все на вас перечислено
На віки, не на час,
І не в докір для вас,
Що в цім слові замислено.
Браття, в лютій війні
Ми різниці не знали:
І живі, і що впали, —
Всі були нарівні.
І ніхто перед нами
Із живих не в боргу,

Хто наш стяг між рядами
Підхопив на снігу.
Щоб за владу щасливу,
За Радвладу свою,
Кроком далі, можливо,
Впасти в лютім бою.
Я поліг біля Ржева,
Кат грозить ще Москві.
Де ви, воїни, де ви,
Побратими живі?
У містах вогнезорих,
У сім'ї, у селі?
В гарнізонах суворих
Не на нашій землі?
Земле, рідна без краю,
Жив би — знав і чужу...
Я вам жити бажаю, —
Що я більше скажу?
Завіщаю вам нині
Всім у щасті прожить
І своїй Батьківщині
З честю вірно служить.
Горювати — гордливо,
Не хилить голови,
Святкувать — не чванливо,
Як повернетесь ви.
Берегти її свято,
Перемогу свою,
В пам'ять воїна-брата,
Що поліг у бою.
Переклад Андрія Малишка